

An aerial photograph of a city, likely Leuven, Belgium, showing a dense urban area with a river (the Dender) flowing through it. A prominent bridge is visible in the middle ground. The background shows a vast, flat landscape under a blue sky with scattered clouds.

Introductie in het Woonbeleid

13 mei 2026 – Deel 1: Context | Woningvoorraad | Verdeling

Renee Ranieri - Beleidsadviseur Wonen

Bedankt – Resultaten Enquete

● Weet niet / geen mening ● Niet belangrijk ● Neutraal ● Belangrijk

Volkshuisvestingsprogramma

Woningbouwproductie

Betaalbaarheidseisen

Toewijzing van woningen aan urgente of bijzondere doelgroepen
(voorrang geven)

Wonen & Zorg

Mantelzorgwoningen

Meerjarige prestatieafspraken (samenwerking met
woningcorporaties)

Opkoopbescherming

Woningsplitsing

Hospitaverhuur

Zelfbewoningsplicht

Starterslening

Leefbaarheid & Wijkaanpak

Studentenwoningen

Regionale samenwerking

Woonwagens

Statushouders

Bedankt – Resultaten Enquete

● Weet niet / geen mening
 ● Niet belangrijk
 ● Neutraal
 ● Belangrijk

100% 0% 100%

Bedankt – Resultaten Enquete

● Weet niet / geen mening ● Niet belangrijk ● Neutraal ● Belangrijk

Volkshuisvestingsprogramma

Woningbouwproductie

Betaalbaarheidseisen

Toewijzing van woningen aan urgente of bijzondere doelgroepen
(voorrang geven)

Wonen & Zorg

Mantelzorgwoningen

Meerjarige prestatieafspraken (samenwerking met
woningcorporaties)

Opkoopbescherming

Woningsplitsing

Hospitaverhuur

Zelfbewoningsplicht

Starterslening

Leefbaarheid & Wijkaanpak

Studentenwoningen

Regionale samenwerking

Woonwagens

Statushouders

○ Kort: + Budget in BERAP (juni)

Bedankt – Resultaten Enquete

Extra thema's:

- Hoeveel inwoners er op de wachtlijst staan
  - Actief woningzoekende: 16.000 (2025)
- Hoeveel woningen er gebouwd worden binnen een korte tijd
  - Vandaag: Context – Hoeveel wordt gebouwd?
- Gemeentelijk woonbedrijf en grondverwerving
  - Vandaag: Context - Instrumenten
- Leegstand, sociale koopwoningen (naar Achterhoeks model), erfpacht
  - Vandaag: Context – Instrumenten
- (Nieuwe) vormen van sociale- op corporatiewoningen, 'ondernemerschap' in wonen
  - Vandaag: Context – Instrumenten
- Levensloopbestendig
  - Volgende keer (Wonen & Zorg)
- Doorstroommogelijkheden
  - Volgende keer (Wonen & Zorg)

1. Context

NU.NL • 27 FEB 2025

**Meer huurhuizen in verkoop
door nieuwe wet, en daar
profiteert koopstarter van**

BESCHIKBAAR

KWALITEIT

BETAALBAAR

NOS NIEUWS • 23 JUNI 2025
**Minister Keijzer
gaat bouwregels
versoepelen, maar
twijfel over de
gevolgen**

bewoner mét woning

kwaliteit (+ betaalbaarheid bij huurwoning)

woningzoekende

betaalbaarheid & beschikbaarheid

Stelling:

Een woning bouw je voor 100 jaar, kwaliteit mag tijd kosten. We vinden het niet erg als de woningtekorten oplopen als dat betekent dat er geen kleine 'kippenhokken' worden gebouwd.

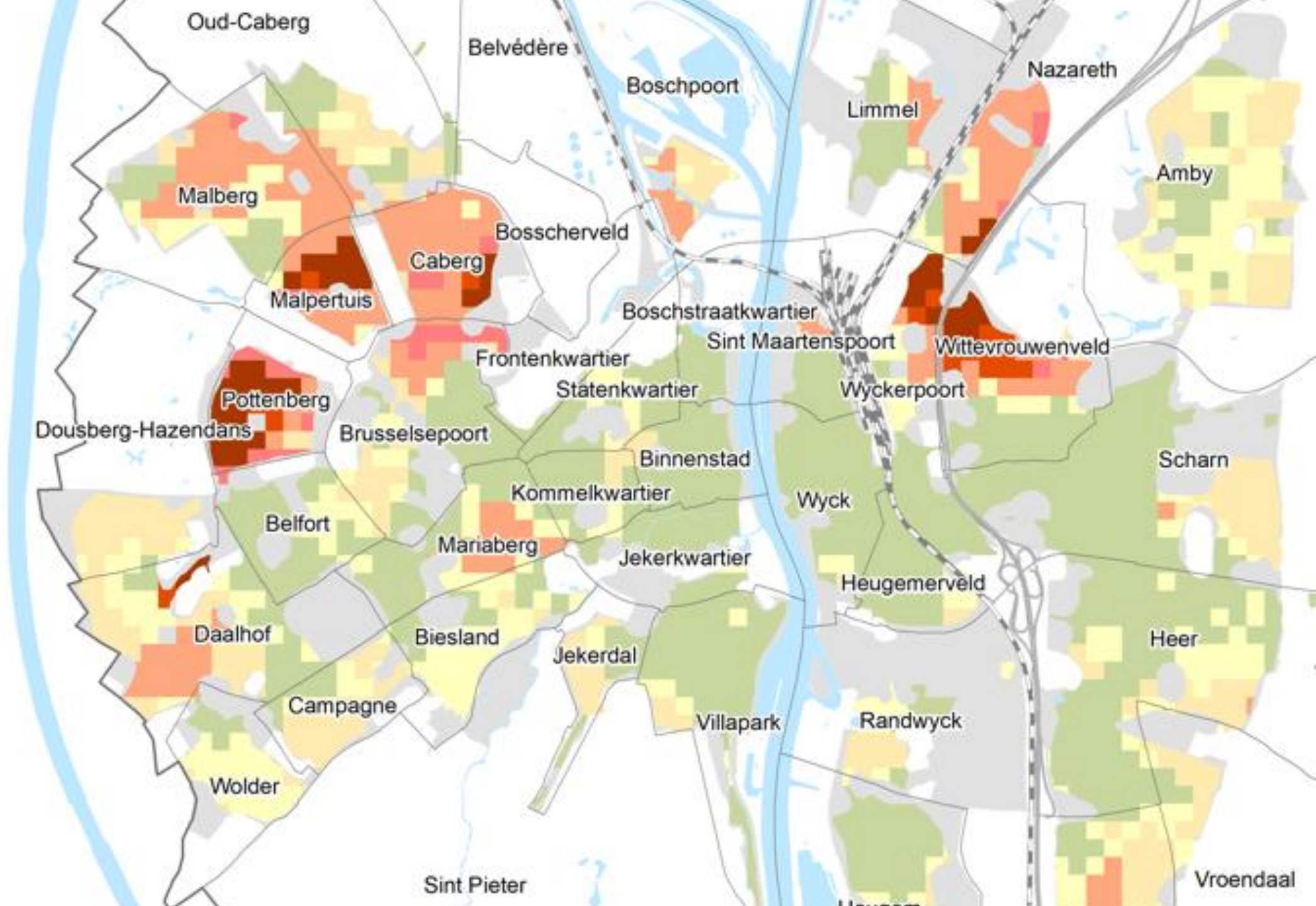

- + EXTRAMURALISERING ZORG
- + VERGRIJZING
- + PASSEND TOEWIJZEN

**huurders van een
SOCIALE HUURWONING
hebben in toenemende mate
ZORG & BEGELEIDING nodig.**

Stelling:

Maastricht moet meer sociale huur bouwen, ook als dat een toename aan kwetsbare groepen in de stad oplevert

huurdersvereniging
Woonvallei
in uw belang!

WB HUURDERS
WOONBELANG

Servaassleutel

Stedennetwerk
G40 **woonbond**
de stem van hurend nederland

 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

 vereniging eigen huis

Bovenlokale partijen **aedes**

provincie limburg

Samenwerking Maastricht-Heuvelland
Samenwerking Zuid-Limburg

Veiligheid Beleid-Ruimte

Vergunnen & Handhaven **Gemeente Maastricht** Beleid-Sociaal

Beleid-Ontwikkeling

servatius. **wonen limburg**

WOONZORG NEDERLAND **Corporaties**

WOONPUNT

maasvallei

 Maastricht University

 m42stricht **Ballast Nedam**

 vesteda **Vereniging Verhuurders Woonruimtes Maastricht**

Verhuurders & investeerders **Bouwinvest**

 MULLENERS VASTGOED **VEBM**

 syntrus | ochmea
real estate & finance

Woning-eigenaren

Studentenhuisvesting

75% realiseren als campus (concentratie Randwyck)

25% daarvan realiseren als kleinschalig (splitsing, verkamering)

Uitdagingen:

Betaalbaarheid / Bouwsnelheid

Betaalbaarheid / Eenzaamheid

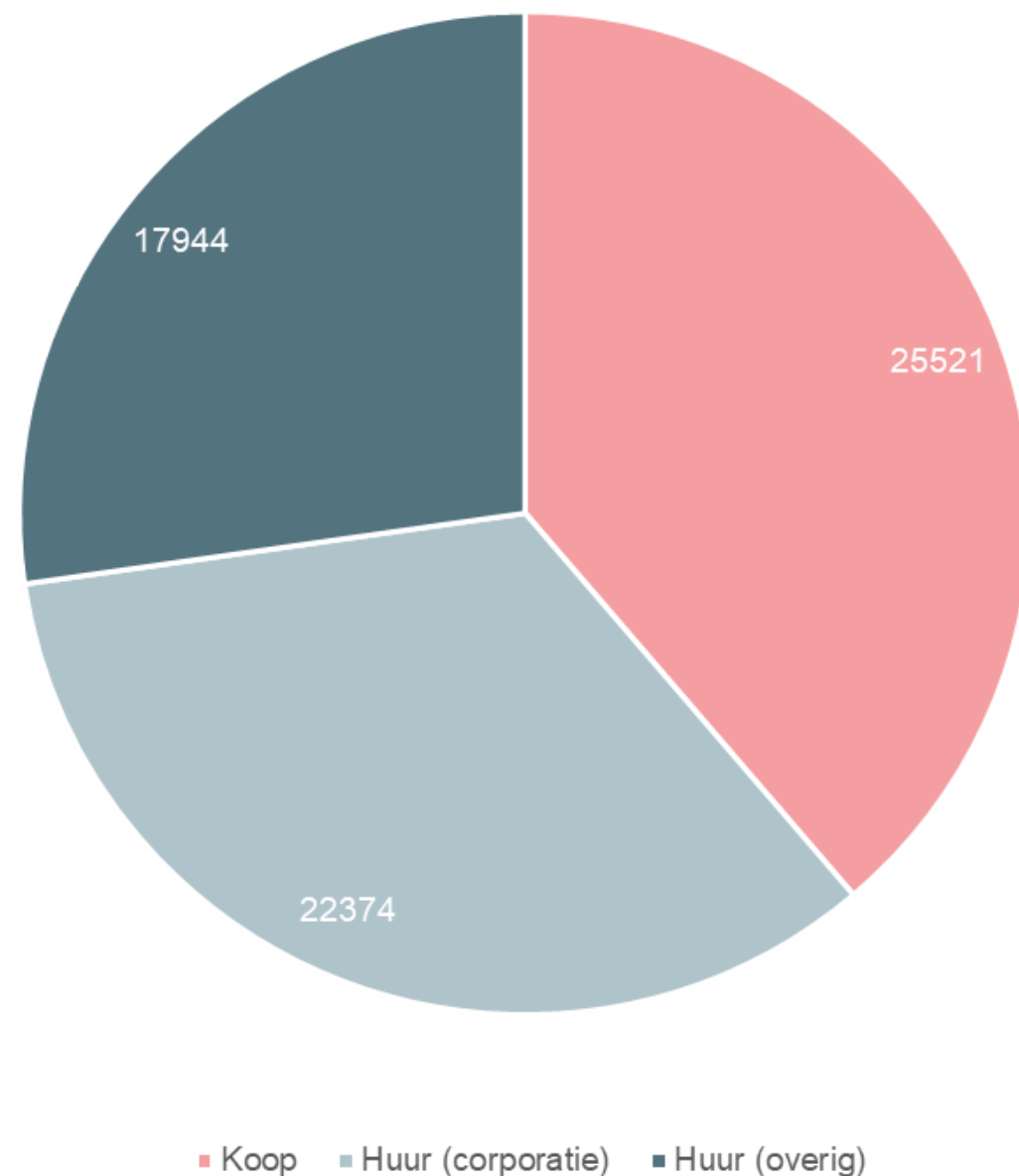
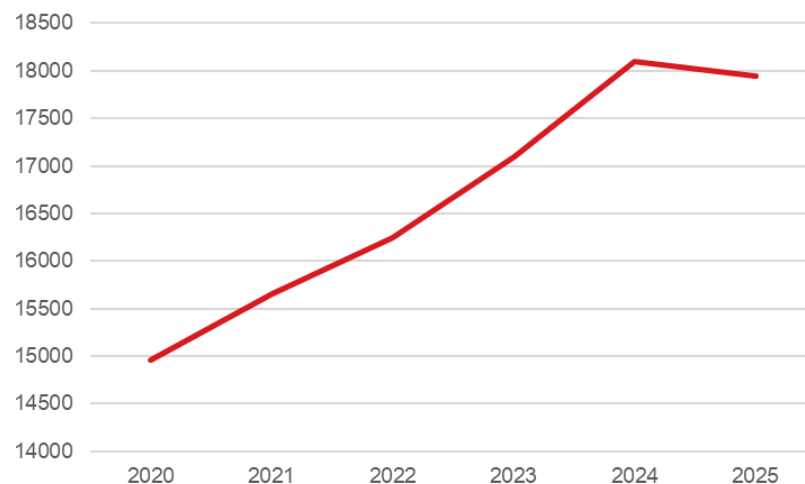
Betaalbaarheid / Kwaliteit

Ondernemerschap

Strengere huurregels } Lager rendement
Hogere belastingen }

+ Complexiteit, onzekerheid en kosten
+ Andere beleggingsmogelijkheden

Hoeveel wordt gebouwd?

Circa **12.000** woningen in plancapaciteit
Meestal valt 30% af ($12.000 - 3.500 = \mathbf{8.500}$)

Circa **3.000** woningen hebben een vergunning
Vergunning verplicht niet tot bouw

Nieuwbouwwoning: van idee tot bouw: gemiddeld 10 jaar

Hoeveel wordt gebouwd?

Mosaïek Wyckerpoort

- Gebiedsontwikkeling en transformatie (2027) van voormalig terrein van Mosa Porselein
- 245 woningen: 50 koopwoningen met tuin, 7 sociale huurwoningen, 74 studentenkamers, 49 studio's en 65 sociale huurappartementen
- Bestemmingsplan akkoord

Hoeveel wordt gebouwd?

Adelbert van Scharnlaan (Scharn)

- Transformatie (2026) van kantoorpand
- 123 studio's en appartementen in de sociale huur (Wonen Limburg)
- Samenwerking Jan van Eyck – deels verhuurd aan artiesten die een residency hebben in Maastricht

Woonvisie Maastricht 2018

Goed stedelijk wonen voor iedereen

30 januari 2018

MEERJARIGE PRESTATIEAFSPRAKEN MAASTRICHT

2022-2026

Woonprogrammering Maastricht 2021-2030

Wonen voor iedereen = bouwen voor iedereen;
Soepel in de aantallen en strak in de kwaliteit

Gemeente Maastricht
Bebouwing
Versie 15 december 2020

Gemeente Maastricht

- ❖ Woning splitsen of omzetten kamers
- ❖ Verordening betaalbare woningbouw Maastricht 2021
  - Gebiedsgerichte uitwerking
- ❖ Huisvestingsverordening: Opkoopbescherming & toeristische verhuur

Planning

Volkshuisvestingsprogramma

Woonvisie
Maastricht 2018

Goed stedelijk wonen voor iedereen

30 januari 2018

Woonprogrammering Maastricht 2021-2030

Wonen voor iedereen – bouwen voor iedereen;
Soepel in de aantallen en strak in de kwaliteit

Gemeente Maastricht

VOLKSHUISVESTINGS PROGRAMMA

- 27 mei 2026 | Themasessie Wonen deel 2
- 1 sept 2026 | Peilvoorstel
- 27 okt 2026 | Kosten woonbeleid
- 10 nov 2026 | Raadsvergadering | Begroting
- 24 nov 2026 | Raadsvergadering | Kosten woonbeleid

Stad van dichtbij

OMGEVINGSVISIE
MAASTRICHT 2040

 Gemeente Maastricht

In het Volkshuisvestingsprogramma legt het college een integrale visie op wonen, zorg, welzijn en leefbaarheid vast.

Verplichte onderdelen zijn:

- Analyse van de woningbehoefte
- Woningbouwprogramma (kwalitatief en kwantitatief)
- Beleid voor het beter benutten van de bestaande woningvoorraad
- Bijzondere doelgroepen, aandachtsgroepen en urgente doelgroepen
- Stedelijke vernieuwing en leefbaarheid
- Wonen en zorg

In Maastricht: ook Woonwagenbeleid

Gemeente Maastricht

VOLKSHUISVESTINGS PROGRAMMA

- 27 mei 2026 | Themasesse Wonen deel 2
- 1 sept 2026 | Peilvoorstel
- 27 okt 2026 | Kosten woonbeleid
- 10 nov 2026 | Raadsvergadering | Begroting
- 24 nov 2026 | Raadsvergadering | Kosten woonbeleid

Beleidsinstrumenten

Bestemmingsplannen / Omgevingsplannen (nieuwe plannen)

Restricties uit- en opbouw mogelijkheden (weghalen of laten bestaan > meer m2 = duurder woning) €

Percentages woningbouw (sociale huur, goedkope koop, middenhuur, CPO) €

Verevenigingsfonds €

+

1. Doelgroepenverordening:

Verordening betaalbare woningbouw Maastricht 2021

2. Huisvestingsverordening:

a) **Opkoopbescherming & toeristische verhuur** = Verbod (toeristische)woningverhuur voor specifieke woningen tenzij men voldoet aan voorwaarden €

b) **Urgentie** (verplicht vanaf 2027)

c) **Sturing op woonruimteverdeling** (optioneel)

d) **Vergunningplichtig maken gebruik** (optioneel & deels in omgevingsplan geregeld)

○ **Woningvorming**

○ **Splitsing van appartementsrechten**

○ **Woningomzetting**

○ **Woningonttrekking en samenvoeging**

Beleidsinstrumenten

Bestemmingsplannen / Omgevingsplannen (nieuwe plannen)

Restricties uit- en opbouw mogelijkheden (weghalen of laten bestaan > meer m2 = duurder woning)

Percentages woningbouw (sociale huur, goedkope koop, middenhuur, CPO)

Verevenigingsfonds

+

1. Doelgroepenverordening:

Verordening betaalbare woningbouw Maastricht 2021

2. Huisvestingsverordening:

a) **Opkoopbescherming & toeristische verhuur** = Verbod (toeristische)woningverhuur voor specifieke woningen tenzij men voldoet aan voorwaarden

b) **Urgentie** (verplicht vanaf 2027)

c) **Sturing op woonruimteverdeling** (optioneel)

d) **Vergunningplichtig maken gebruik** (optioneel & deels in omgevingsplan geregeld)

- **Woningvorming**

- **Splitsing van appartementsrechten**

- **Woningomzetting**

- **Woningonttrekking en samenvoeging**

Beleidsinstrumenten

Bestemmingsplannen / Omgevingsplannen:

+

3. Facetbestemmingsplan en -beheersverordening Woningsplitsing en Woningomzetting:

Omgang met woningsplitsing, omzetting en herbestemming.

4. Meerjarige prestatieafspraken:

Afspraken gemeente, huurdersbelangenverenigingen en woningcorporaties over renovaties, nieuwbouw, huisvesting bijzondere doelgroepen / jaarplan woonruimteverdeling, etc.

5. Fondsen voor CPO / zelfbouw met andere bewoners:

€140.000,- subsidie

6. Starterslening:

Maastricht heeft een revolverend fonds startersleningen.

7. Wet goed verhuurderschap & betaalbare huur:

Uitvoering regels waaraan verhuurders moeten voldoen o.a. op betaalbaarheid.

Beleidsinstrumenten

Bestemmingsplannen / Omgevingsplannen:

+

8. Regionale samenwerking en lobby:

Actuele afspraken: Limburgse woondeal, Regiodeal Zuid-Limburg

9. Hospitaverhuur en andere samenwoonvormen

Door andere afdelingen:

10. Anterieure overeenkomsten: Afspraken met ontwikkelaars vastleggen in overeenkomsten, zoals anti-speculatiebeding, zelfbewoningsplicht en verkoop onder voorwaarden.

11. Grondbeleid: Gedifferentieerde grondprijs voor sociale huurwoningen, erfpacht (bij uitzondering), strategische aankopen.

Beleidsinstrumenten: nog niet in gebruik

2. Huisvestingsverordening:

- a) **Opkoopbescherming & toeristische verhuur** = Verbod (toeristische)woningverhuur voor specifieke woningen tenzij men voldoet aan voorwaarden
- b) **Urgentie** (verplicht vanaf 2027)
- c) **Sturing op woonruimteverdeling** (optioneel)
- d) **Vergunningplichtig maken gebruik** (optioneel & deels in omgevingsplan geregeld)
  - **Woningvorming**
  - **Splitsing van appartementsrechten**
  - **Woningomzetting**
  - **Woningonttrekking en samenvoeging**

12. Leegstandsverordening / leegstandsheffing: Verkenning gestart – handleiding VNG volgt.

13. Huren met vrienden: Pilot gestart, verkenning voor verbinding splitsing en verkamering beleid

14. Andere vormen van subsidies / leningen:

Initiatieven zoals Nationaal Fonds Betaalbare Koopwoningen (product: KoopStart)

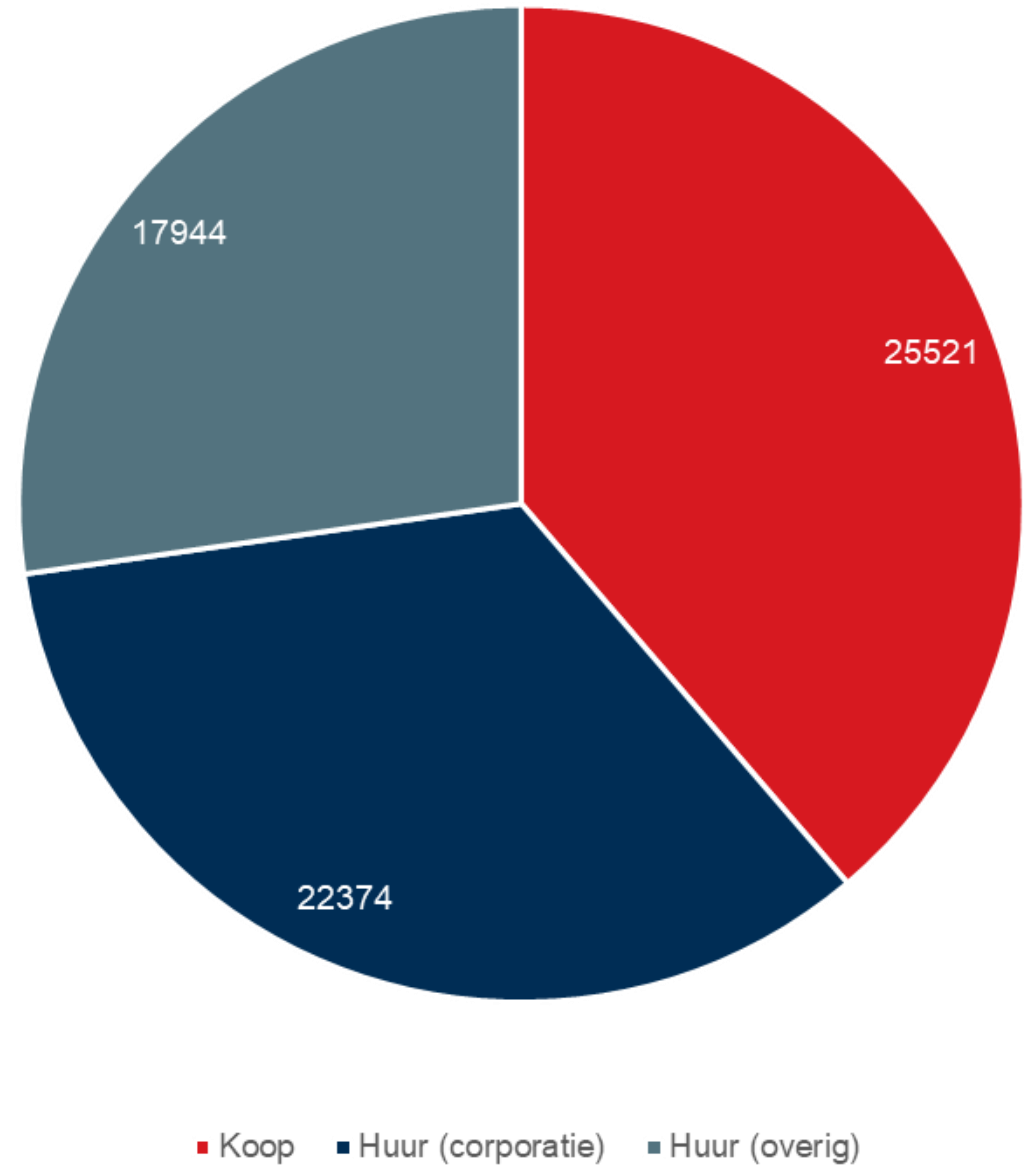
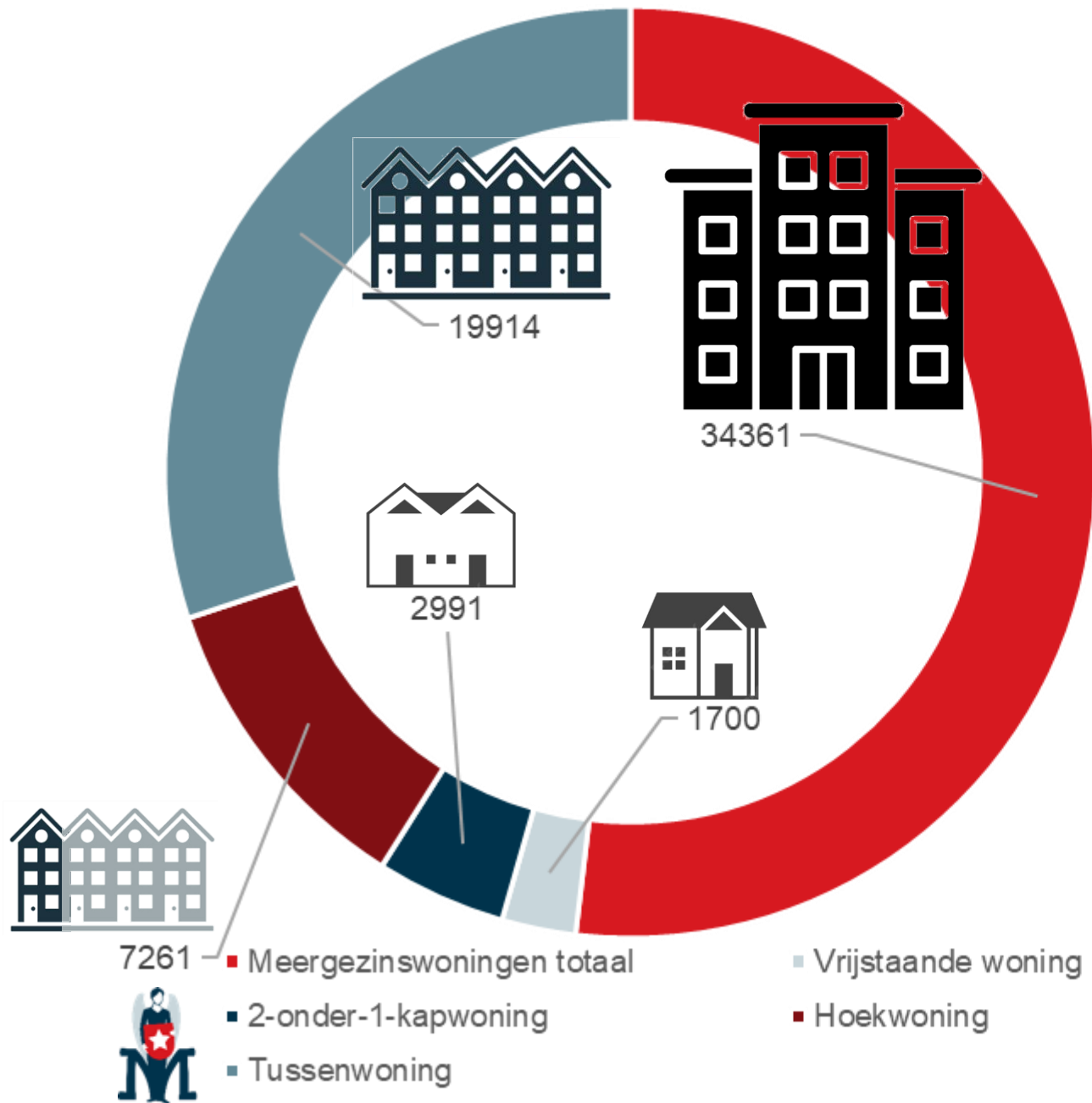

15. Zelf woningen bouwen / eigen woningbureau

2. Bestaande woningvoorraad

Maastricht

Instrumenten

- Splitsen & Omzetten
- Optoppen
- Opkoopbescherming
- Samenwoonconcepten
- Omgevingsplan woningbouwcategorie
- Mantelzorgwoning

Woningsplitsing & Kamerbewoning

- Splitsen prominente plek landelijke coalitieakkoord, handreiking vanuit Ministerie
- Verplichting 'beter benutten' in Volkshuisvestingsprogramma

Voordelen	Nadelen
Rond krijgen woningbouwprogrammering	Risico op eenzijdige samenstelling (concentraties)
Kans om betaalbare woningen toe te voegen	Druk op leefbaarheid, ook icm andere verdichtingsmogelijkheden
Minder nieuwbouw nodig	
Bijvangst: verduurzaming, kansen zorg	

Definities

Woningvorming

=

Bouwkundig splitsen

Resultaat: zelfstandige woning

Woningomzetting

=

Verkameren

Resultaat: onzelfstandige woning

Ja, mits

- Voorwaarden

Grosso modo: kamerbewoningsregels strenger dan splitsen

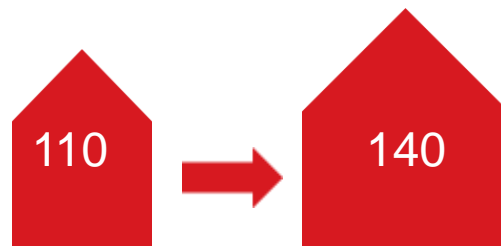
- Maastricht heeft al beleid sinds 2008
- Aanscherping sinds 2024
- Aanleiding wens meer grip (kwaliteit en betaalbaarheid)
- Instrument Omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan)

Voorbeeld

UITGANGSPUNT: ALLEEN GROTERE WONINGEN SPLITSEN/VERKAMEREN

Oude uitvoeringsregel	Nieuwe uitvoeringsregel
Minimaal 110 m ² woningoppervlakte	Minimaal 140 m ² woningoppervlakte

Voorkomen concentraties kamerbewoning

Jaarlijkse meting

- 128 straten op slot in 2026
- Hier geen kamerbewoning meer mogelijk

Stratenlijst geldt niet voor splitsen

Ontwikkelingen 2024-2026

- Minder aanvragen
- Sinds 2024 veel nieuwe instrumenten (o.a. Wet goed Verhuurderschap)
- Wens nieuwe samenwoonvormen (friends contracten)

Herijking 2026

- Met de tijd mee
- Visie op beter benutten / verdichten

Aandachtspunten

- Stedelijke setting, concentraties
- Maatwerk monumenten
- Vereenvoudiging regels
- Andere woningvoorraadinstrumenten

Stelling:

De regels voor kamerbewoning
en woningsplitsing moeten
gelijk zijn

Opkoopbescherming

Verbiedt kopers van een betaalbare woning deze woning na aankoop te verhuren

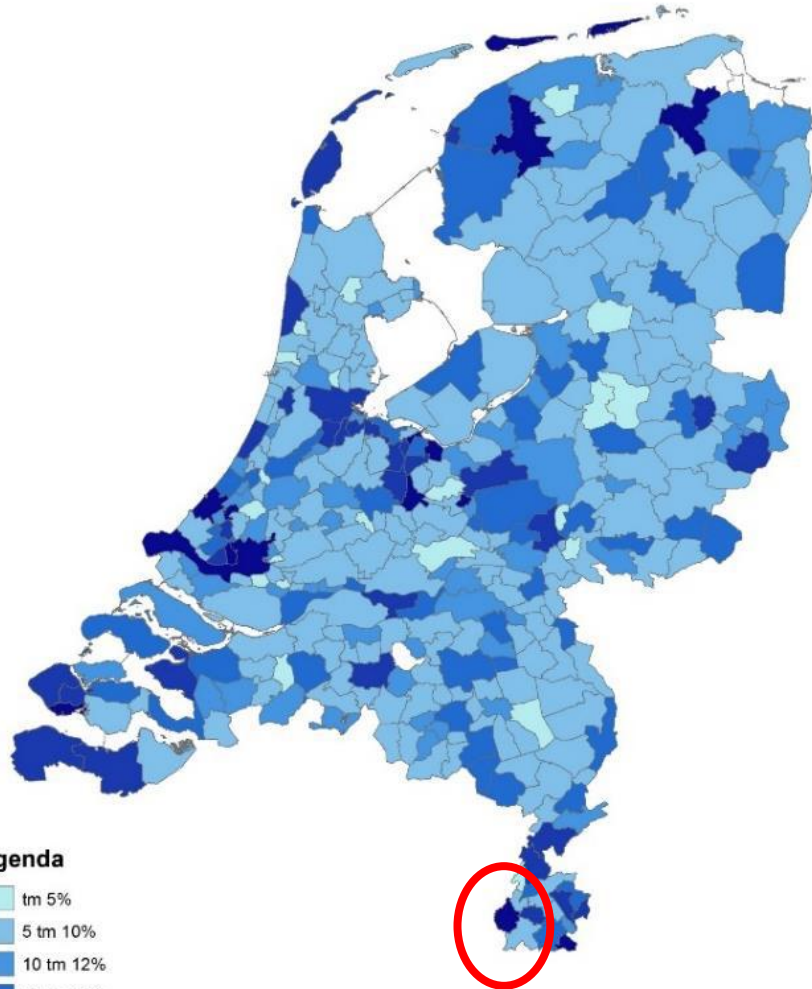
Met als doel:

1. Binding in de buurt
2. Meer kansen voor starters en middeninkomens op de koopwoningmarkt

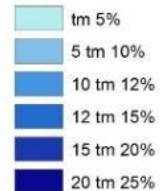

Waarom opkoopbescherming?

Aandeel buy-to-let in transacties per gemeente (2018-2020)

Legenda

Situatie 2020:

Maastricht veel Buy-to-let

Met name in centrum en omliggende buurten

Met name rijwoningen en appartementen

Waarom opkoopbescherming?

Situatie 2020-2026: Veel (landelijke) beleidsinterventies in de huurwoningmarkt:

2021: - verlaging overdrachtsbelasting koopstarters
- verhoging overdrachtsbelasting investeerders

2022: - invoeren opkoopbescherming

2023: - verhoging overdrachtsbelasting investeerders
- aanpassing belastingen in box 3

2024: - Wet Betaalbare Huur
- Wet vaste huurcontracten

Stelling:

Er bestaan zo veel verschillende sturingsinstrumenten op de woningvoorraad, dat de opkoopbescherming niet (meer) nodig is

Hospitaverhuur

- Maastricht stimulering ihkv benutting woningvoorraad en versterken sociale samenhang
- 2022-2024 samenwerking Hospi Housing en Universiteit Maastricht
- 2024: evaluatie

Uitkomsten evaluatie

- Succesvolle resultaten, potentie voor toekomst
- Uitbreiding naar huurwoningen

Toestemming verhuurder nodig

Geen vergunning nodig

Pilot 2025

3. Verdeling

Weinig woningen komen vrij

- Vergrijzing = minder doorstroom & meer 'bijzondere doelgroepen'
- Gemiddeld 1.100 sociale huurwoningen per jaar (ca. 6,5%)

Meer druk op sociale huurwoningen

- Extramuralisatie = steeds meer 'bijzondere doelgroepen'
- Passend toewijzen = minder 'dure scheefwoners'

De meest aantrekkelijke woningen komen het minste vrij

- Doorstroming bij woningen met slechtste prijs-kwaliteitsverhouding het grootst

Passend toewijzen

- Minimaal 95%

≥95% huurtoeslaggerechtigden

Woning goedkoper dan de aftoppingsgrens

Maatwerk? Mogelijk voor:

1. Uitstroom uit GGZ/MO instelling via Housing
2. Statushouders
3. Bij woningruil (woont reeds bij woningcorporatie) via woonconsulenten
4. Overig via woonconsulenten

Woonconsulenten

- Netwerkoverleg Stadsbreed
- Agendalid Netwerkoverleg Stadsbreed vanuit sociaal

Prioriteren

- Standaard: via Thuis in Limburg
- Soms: Urgentie (via aanmelding en beoordeling door commissie, bijzondere doelgroepen via Housing, WMO, herstructurering, bijzondere verzoeken)
- Maatwerk als het moet

Hoe minder wensen – hoe sneller een woning

Vervolg

- Huisvestingsverordening

Bedankt voor
uw aandacht

Zijn er nog vragen?